

NETWORK CABLES

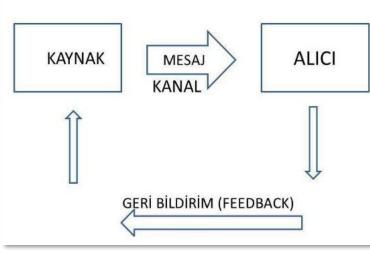
Lecturer Erhan AKAGÜNDÜZ

- ✓ İletişimin oluşması için bir kaynak, hedef ve herhangi bir kanalın olması gerekir.
- ✓ Kanal veya ortam, bilginin üzerinden gönderileceği bir yol sağlar.
- ✓ Ağ iletişimi dünyasında ortam genellikle bir çeşit fiziksel kablodur.

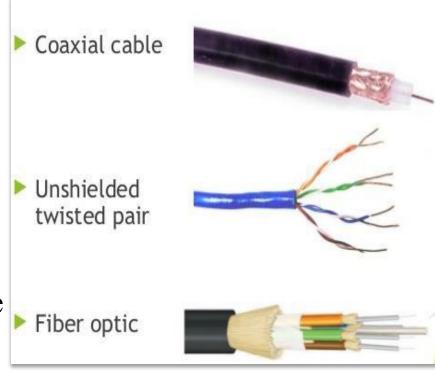

✓ Kablosuz ağ iletişimi söz konusu olduğunda, bu elektromanyetik radyasyon da olabilir, kaynak ile hedef arasındaki bağlantı doğrudan veya dolaylı olabilir ve birden çok ortam türüne de yayılabilir.

İletişim şeması;

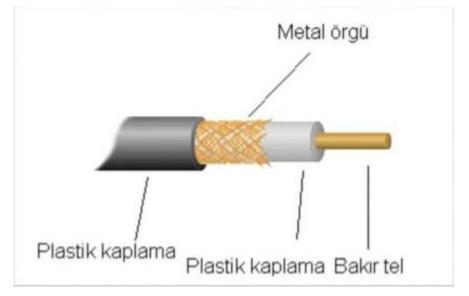
- ✓ Bir NOC (network operations center) veya yerel ağda çeşitli cihazları birbirine bağlamak için çok sayıda farklı türde kablo vardır.
- ✓ İki tür fiziksel kablo bulunur.
 - Metal kablolar genellikle <u>bakır</u> olur ve bilgi taşımaları için bu kablolara elektrik darbeleri uygulanır.
 - Fiber optik kablolar cam veya plastikten yapılır ve bilgi taşımak için ışık parıltılarını kullanır.

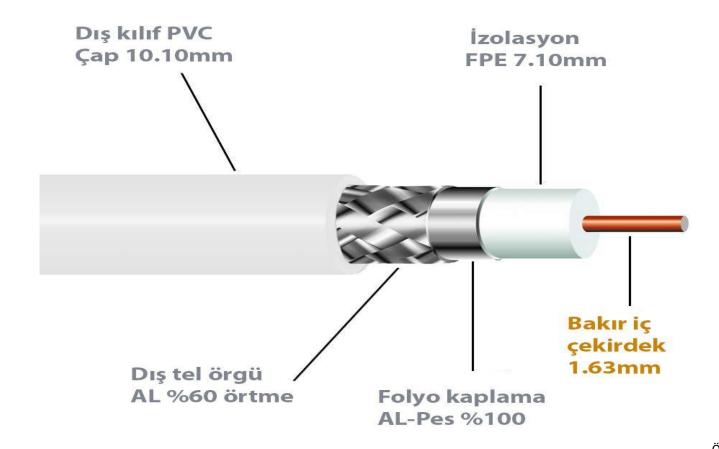
Ağlarda kullanılan kablo çeşitleri aşağıdaki gibidir:

- A. Koaksiyel Kablo Coaxial Cable
- B. UTP Kablo UTP Cable
- C. STP Kablo STP Cable
- D. Fiber Optik Kablo Fiber Optic Cable

- ✓ Koaksiyel (eş eksenli) kablo genellikle bakır veya alüminyumdan yapılır ve hizmet sağlamak için kablolu televizyon şirketleri tarafından kullanılır.
- ✓ Uydu iletişim sistemlerini oluşturan çeşitli bileşenlerin birbirine bağlanmasında da bu kablo kullanılır.

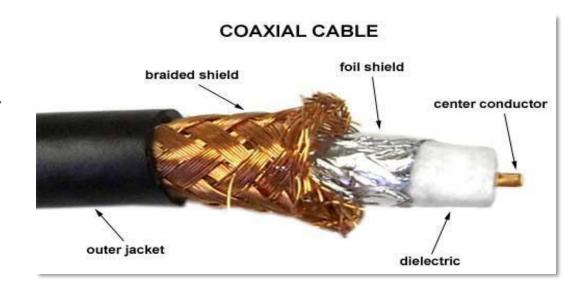
RG11 U4 75 oHm Koaksiyel Kablo Fiziki Özellikler

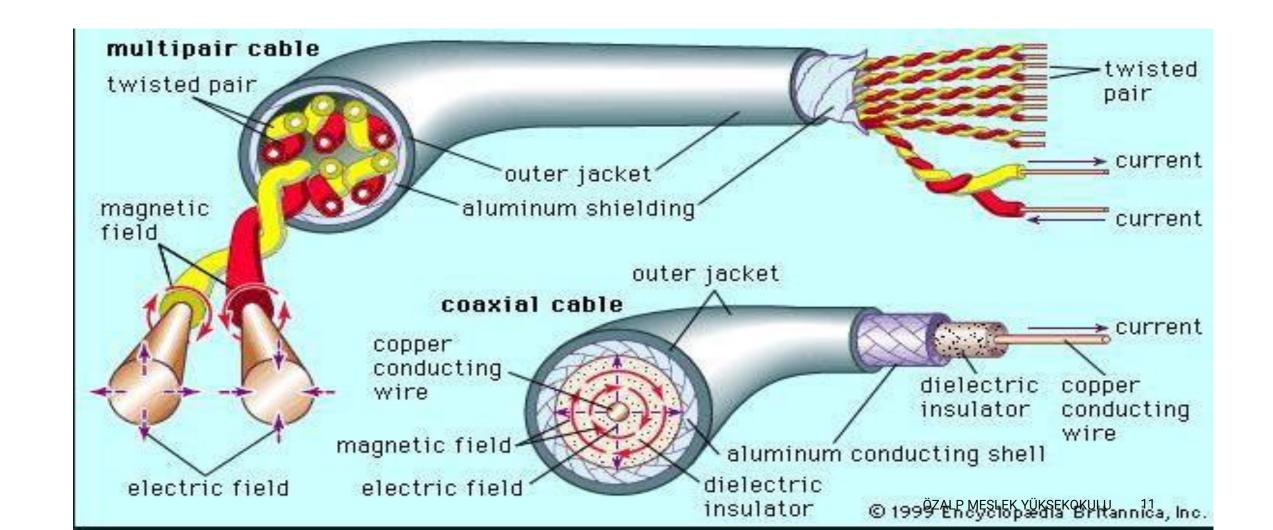
Coaxial Cable Specifications:

- ✓ Çeşitli metallerden yapılmış birçok kablo türü olmasına rağmen ağların çoğunda bakır kullanılır.
- ✓ Çünkü bakırın elektrik akımına karşı olan düşük direnci sinyallerin daha uzağa taşınmasına olanak verir.
- ✓ Bu sebepten dolayı, ağ uzmanları bazen kablo yerine bakır terimini kullanmayı tercih ederler.

- ✓ **Parazit Sorunu:** Elektrik sinyali bir kablodan geçerken tıpkı bir küçük radyo istasyonu gibi kablo etrafında *elektromanyetik alan* oluşturur.
- ✓ Ayrıca söz konusu alan başka bir kabloyla karşılaştığında *elektromanyetik alan*, bu kablo içinde *küçük bir elektrik akımı üretir*.
- ✓ Üretilen akımın miktarı elektromanyetik alanın kuvvetine ve kablonun fiziksel durumuna bağımlıdır.

- ✓ Bilgisayarlar normal veya kazara üretilen sinyalleri ayırt <u>edemediğinden</u> oluşan akım normal iletişimi bozacak veya önleyecek kadar kuvvetli olabilir.
- ✓ Ağı oluşturan kablolar birbirlerine paralel olarak bulunduklarından parazit problemi oldukça önemlidir.
- ✓ Bilgisayar ağları için kullanılan kablolama tipi, paraziti minimize etmelidir.

Koaksiyel kablolarda standartların oluşmasını sağlayan ve kabloları birbirinden ayıran en önemli özellikler şunlardır:

- ✓ **Karakteristik empedans:** Koaksiyel kabloda empedans, kablo boyunca düzenli olmalıdır.
- ✓ Empedansın düzensiz oluşu zayıflamalara sebep olur. Genel uygulamalarda karakteristik empedans değerleri aşağıdaki gibidir:
 - CATV, MATV, CCTV ve video sistemlerinde, 75 Ohm
 - Radyo yayım sistemlerinde, 50 Ohm
 - Yerel alan ağı ve veri iletişim sistemlerinde, 50-105 Ohm

Kapasitans

✓ Zayıflamalar: Kablo yapısına ve kullanılan malzemelere bağlı olarak kabloda taşınan sinyaller giriş seviyesine göre çıkışta belli bir miktar zayıflamaktadır.

Geri dönüş kaybı

- ✓ Yayılma hızı: Koaksiyel kablolarda taşınan sinyallerin kablo içerisindeki hızlarıdır. Yayılma hızı kullanılan malzemelere bağlı olarak değişir. Işık hızının yüzdesi olarak belirtilir.
- ✓ **Kesim Frekansı:** Kesim frekansından sonraki frekanslarda, koaksiyel kabloların nominal karakteristik özelliklerinde bozulmalar görülür.

- ✓ Yukarıda sözü edilen kablo özelliklerine göre kabloların isimleri bazı kodlarla birlikte anılır.
- ✓ Koaksiyel kablolarda bu kodlar RGX(X) şeklindedir.
- ✓ Buradaki RG Radio Guide kelimelerinin baş harflerini gösterir.
- ✓ X(X) ise rakamlardan oluşan bir sayıdır. Mesela; RG6, RG8, RG58, RG62 gibi.
- ✓ Koaksiyel kablo, elektriksel gürültünün yoğun olduğu çevre şartlarında kullanımı en uygun olan bakır kablo çeşididir.
- ✓ 1950'lerde AT&T Bell Laboratuvarları'nda geliştirilmiştir.

- ✓ Koaksiyel kabloların uygulama alanları;
 - ✓ Televizyon,
 - ✓ CATV (Community Antenna Television),
 - ✓ Telefon Ağları
 - ✓ Yerel Alan Ağlarıdır.
- ✓ Bu kablolar uzun mesafeli telefon ağlarında uzun yıllar yaygın olarak kullanıldı.

- ✓ Ancak bu alandaki yerini fiber optik kablolara ve uydu sistemlerine bırakmıştır.
- ✓ Yerel alan ağlarında ise çift bükümlü kablolarla olan yarışını kaybetmek üzeredir.
- ✓ Günümüzde ise en yaygın olarak televizyon ve kamera sistemlerinde kullanılmaktadır.

- ✓ Koaksiyel kablolar, *farklı sinyal türleriyle* kullanılabilir.
- ✓ Hem analog hem de dijital sinyalleri taşıyabilir.
- ✓ Örneğin; 50 Ohm'luk kablolar genellikle dijital sinyalleri taşırken,
- ✓ 75 Ohm'luk kablolar ise genellikle *analog sinyalleri* taşır.
- ✓ Yüksek bant genişlikleri nedeniyle, kablolu TV yayınlarında da bu kablolar kullanılabilir.

COAXIAL CABLE STRUCTURE

- ✓ Merkezde iletken bakır, bakırın dışında da yalıtkan bir tabaka, tabakanın üzerinde alüminyum ya da bakır örgülü bir zırh ve en üstte yalıtkan bir kılıftan oluşur.
- ✓ Koaksiyel kablonun bu yapısı, merkezdeki iletken üzerinde taşınan sinyalin, elektriksel gürültülerden etkilenmesini önler.

COAXIAL CABLE STRUCTURE

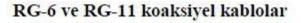
- ✓ Koaksiyel kablo içindeki elektromanyetik radyasyona karşı bir bariyer görevi yapan yoğun metal koruyucu, içteki kablonun etrafında esnek bir silindir oluşturur.
- ✓ Bu bariyer içteki kabloyu **iki** şekilde yalıtır:
 - O Parazite sebep verebilen elektromanyetik alandan kabloyu korur ve içteki kablonun ürettiği elektromanyetik alandan diğer kabloların etkilenmesini önler.
 - 'İçerdeki kablo, dıştaki koruyucu tarafından sürekli aynı biçimde ve uzaklıkta korunduğundan, paralel döşemelerde köşelerdeki kıvrımlardan veya bükülmelerden etkilenmez.

COAXIAL CABLE STRUCTURE

- ✓ Koaksiyel kablo elektromanyetik kirliliğin yoğun olduğu ortamlarda düşük güçte sinyalleri iletmek için geliştirilmiş bir kablodur.
- ✓ Çok değişik tiplerde karşımıza çıkabilir.
- ✓ Bilgisayar ağlarında tekrarlayıcı gerektirmeden UTP veya STP kablolara göre daha uzun mesafelerle iletişim sağlayabilirler.

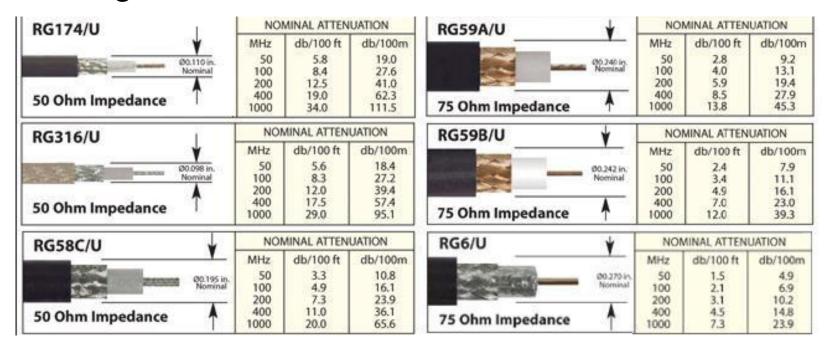
COAXIAL CABLE TYPES

- ✓ Koaksiyel kablo tipleri kendi RG kodlarına sahiptir.
- ✓ Koaksiyel kabloda bizim için önemli olan ve değişkenlik arzeden değer kablonun empedansı veya omajıdır.
- ✓ Bu değer kablonun belirli bir uzunlukta elektrik akımına karşı gösterdiği dirençtir.

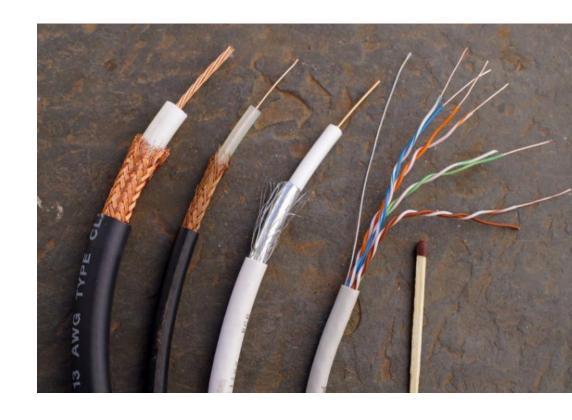
COAXIAL CABLE TYPES

✓ Koaksiyel kablolar dıştan bakıldığında birbirlerine çok benzer, ancak kabloya daha yakından bakınca üzerinde RG kodunu ve empedansını görebilirsiniz

COAXIAL CABLE TYPES

- ✓ Yerel ağlarda kullanılan koaksiyel kablolar genellikle kablonun çapına göre çeşitlere ayrılırlar.
- ✓ Kablonun çapı empendansı ve sinyal yayılma mesafesini de doğrudan etkilemektedir.
- ✓ Buna göre koaksiyel kablolar;
 - ✓ Kalın (Thicknet) ve
 - ✓ İnce (Thinnet) olmak üzere ikiye ayrılır.

- ✓ Kalın koaksiyel kablo yaklaşık 1 cm kalınlığındadır.
- ✓ Ethernet ağlarında kullanılan bir kablodur.
- ✓ Genellikle sarı bir kılıfı bulunduğundan "Yellow Ethernet" (Sarı Ethernet) olarak da isimlendirilir.
- ✓ IEEE standartlarında kalın koaksiyel kablo "10Base5 Ethernet" olarak nitelendirilir.

- ✓ Buradaki "10" kablonun 10 Mbps hızında veri tranferi yapabildiğini,
- ✓ Base kablonun Temel Bant veri transferi için kullanıldığını,
- ✓ "5" ise kablonun 500 m uzunluğa kadar veri transferi yapabildiğini anlatır.
- ✓ Kalın koaksiyel kabloları günümüzde kullanılan bilgisayar ağlarında görmeniz pek mümkün değildir.

Kalın koaksiyel kablonun özellikleri:

- ✓ IEEE 802.3 standartlarına göre maksimum 10 Mbps hızında veri transferi yapabilir,
- ✓ Temel bant veri transferinde kullanılır,
- ✓ Fiber optik kablolardan daha ucuz, ama diğer koaksiyel kablolardan daha pahalıdır,
- ✓ Modern bilgisayar ağlarında kullanılan konnektörlerden çok farklı birkaç tür konnektörle uyumludur.

- ✓ Bu konnektörler:
 - ✓ Vampir tapa,
 - ✓ AUI (DIX-DB15) konnektör,
 - ✓ N serisi konnektörler,

- ✓ Kalın koaksiyel kablo önemli dezavantajlarından dolayı modern bilgisayar ağlarında çok nadir kullanılır.
- ✓ Çünkü bu kabloyu yönetmek zordur, çok sert olması kurulum ve montajı zorlaştırmaktadır.
- ✓ Ayrıca bilgisayar ağlarının avantajlarını tam anlamıyla sunamazlar.
- ✓ Yüksek hızlı veri transferi kalın koaksiyel kablo ile sağlanamaz.
- ✓ Buna rağmen ucuzdur ve çevresel gürültülü popüler veri iletim ortamlarından daha az etkiler.

- ✓ İnce koaksiyel kablolar 1980'lerde ve 90'ların başında Ethernet ağlarının en yaygın kullanılan kablosuydu.
- ✓ Bu kablolar, kalın olan tipleri gibi modern bilgisayar ağlarında pek görülmez.
- ✓ Ama yine de eskiden kurulmuş olan ağlarda ya da küçük işyerlerinde belki rastlayabilirsiniz.

- ✓ IEEE bu kabloyu **10Base2** ethernet olarak nitelendirmiştir.
- ✓ Burada farklı olan sondaki "2"dir.
- ✓ Bu rakam bu kabloların 185 m (kabaca 200 m) menzillerinin olduğunu anlatır.
- ✓ Bu kablolar genellikle siyah kılıflıdır.
- ✓ Bundan dolayı bir diğer isimleri de "Black-Ethernet" (Siyah Ethernet)'dir.
- ✓ İnce koaksiyel kablonun çapı yaklaşık 0.64 cm'dir.
- ✓ Bu çap kabloyu kalın koaksiyel kablodan daha esnek ve daha kolay kurulabilir hale getirmiştir.

İnce koaksiyel kablonun özellikleri:

- ✓ IEEE 802.3 standartlarına göre maksimum 10 Mbps hızında veri transferi yapabilir.
- ✓ Temel bant veri transferinde kullanılır.
- ✓ Fiber optik kablodan ve kalın koaksiyel kablodan daha ucuz, ama çift bükümlü kablodan daha pahalıdır.
- ✓ Bu özelliği sayesinde zaman zaman "cheapnet" (ucuznet) olarak da isimlendirilmiştir.
- ✓ Bu kablolarda BNC konnektörler kullanılır.
- ✓ BNC konnektörlerin çeşitli tipleri vardır.

İnce koaksiyel kablonun özellikleri:

- ✓ Bu kablolar bir ağ bölümünde 185 m menzile sahiptir.
- ✓ Çevresel gürültülere karşı çift bükümlü kablolardan daha az etkilenir, ama kalın koaksiyel kablolardan daha çok etkilenirler.

Hem kalın hem de ince koaksiyel kablolar Bus Topolojisi ağlarda kullanılır.

- ✓ Konnektörler koaksiyel kabloyu ağ cihazına ve bilgisayarlara bağlamada kullanılırlar.
- ✓ Konnektör tipleri genellikle ince ve kalın koaksiyel kablolara göre değişmektedir.
- ✓ Bilgisayar ağlarında kullanılmayan diğer koaksiyel kablo çeşitlerinde ise farklı tiplerde konnektörler vardır.

✓ Kalın koaksiyel kablolarda AUI (DIX yada DB15) ve N serisi konnektörler kullanılır.

- ✓ İnce koaksiyel kablolarda BNC denilen konnektörler kullanılır.
- ✓ BNC konnektörlerin birkaç türü vardır.
- ✓ Bunlar :
 - BNC Kablo Konnektörü
 - BNC T Konnektör
 - BNC Barrel Konnektör

BNC Barrel konnektörler.

- ✓ BNC kablo konnektörü kablonun ucunda yer alır.
- ✓ T konnektör ise koaksiyel kabloyu network adaptörüne (PC'ye) bağlamak için kullanılır.
- ✓ Barrel konnektör ise iki koaksiyel kablonun birbirine bağlanmasını sağlar.

BNC T konnektör

SONLANDIRICI – TERMINATOR CONNECTOR

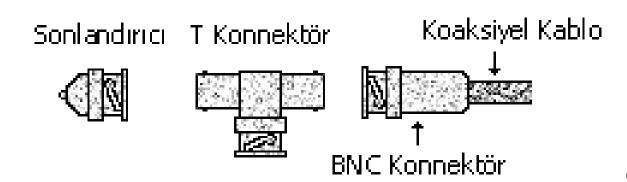
- ✓ Sonlandırıcılar kablonun sonuna takılır ve içinde 50 ohm'luk direnç bulunan BNC tip konnektörlerdir.
- ✓ Bu konnektörler olmazsa ağ çalışmaz.

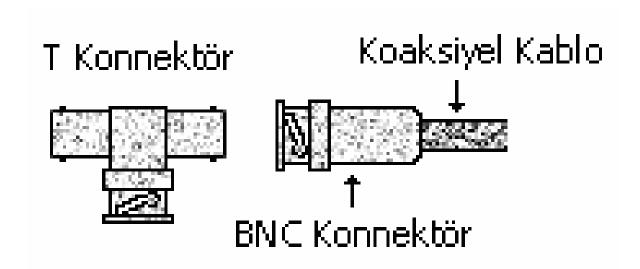
- ✓ BNC tipi konnektörler kullanılarak 3 adet bilgisayardan oluşan bir ağın kablolamasının yapılması.
- ✓ **Not:** İnce koaksiyel kabloların hazırlanmasında BNC tipi konnektörler kullanılmaktadır.

Gerekli olan malzemeleri hazırlayınız:

- ✓ 4 tane BNC kablo konnektörü
- ✓ 3 tane T konnektör
- ✓ 2 tane sonlandırıcı
- ✓ Yeterli uzunlukta ince koaksiyel kablo

✓ Bilgisayarların arasına çekilecek kabloların uçlarına birer BNC kablo konnektörü, sonra, bilgisayarların ethernet kartlarına T konnektörleri takılır.

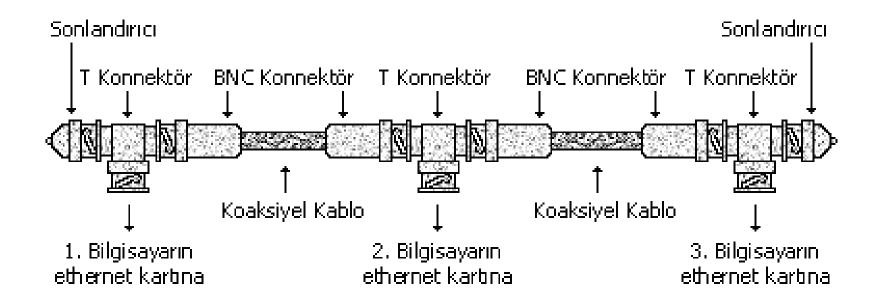

✓ İlk ve son bilgisayara takılı olan T konnektörlerin birer ucuna sonlandırıcı bağlanır.

Not: Sonlandırıcılar olmazsa ağ kesinlikle çalışmaz.

✓ Önce 1. ve 2. bilgisayarların arasına, sonra da 2. ve 3. bilgisayarların arasına koaksiyel kablolar takılır.

✓ Kablolar da takıldıktan sonra ağımız artık kullanıma hazırdır. Bilgisayarların ayarları yapıldıktan sonra ağ kullanılabilir.

KAYNAKÇA

Ağ Temelleri Ders Modülleri– MEGEP MEB (2011)